

SADRŽAJ

UVOD

U vrijeme Osmanlija, kada je način života svih u Bosni i Hercegovini bila jedino borba za goli opstanak, a jedina želja osmanskog carstva još više pokorenih teritorija, pronašao se u samom početku turke vladavine nad Bosnom i Hercegovinom, svijetli primjer čovječnosti i humanosti.

Radi se o ahdnami osmanskog sultana kojim se katolicima garantuje sloboda vjeroispovijesti i dalje djelovanje na tom planu te fizički opstanak (koji nikome nije bio zagaranтовan u to vrijeme).

Mnogo godina prije Velike povelje o slobodama, i drugih međunarodnih dokumenata – konvencija i deklaracija, Ahdnama sultana Mehmeda II Fatiha je poklonila upravo takvu jednu slobodu.

Na osnovu ahdname osnovana je franjevačka provincija Bosna Srebrena.

Franjevci su u Bosnu i Hercegovinu došli još u srednjem vijeku, poslani od Pape da „obrazuju krivovjerne bogumile i upute ih u pravu vjeru“.

I ostali su do današnjih vremena. Smatram da je upravo ahdnama jedan od ključnih faktora opstanka Franjevaca u tom periodu i da ova tema zaslužuje više pažnje.

AHDNAMA KAO IUSTUS TITULUS OSTANKA FRANJEVACA U BOSNI

Iako nikome nije potreban pravni osnov da bi negdje živio ili boravio, obzirom na tadašnje pljačkaške horde i ogromnu vojsku koju je bilo nemoguće kontrolisati, sigurnost je mogao garantovati jedino sultan. Što je i uradio u slučaju svećenika Franjevaca. Ahdnama sultana Mehmeda Fatiha napisana je 28. maja 1463. godine u mjestu Milodraž, općina Kiseljak u Bosni i Hercegovini.

Ja sam sultan Mehmed han, neka je poznato svima, uopće od prostog puka kao i odjeljenjima ova moja vlastodržača povelja, kojom bosanskim svećenicima ukazujem veliku pažnju, te zapovjedam: spomenutim i njihovim bogomoljama ne smije biti smetnje ni pritiska, neka se smjeste u svojim bogomoljama, te kako od uzvišene moje strane, tako od mojih vezira, niti od mojih podčinjenih (robova), niti od mojih podanika - raje niti od svega stanovništva cjelokupne moje države spomenutim nitko se ne smije mijesati u njihove stvari niti ih napadati, ni vrijeđati ni njih ni njihov život, njihov imetak (imovinu) ni njihove bogomolje.

Također iz tuđine osobito u moju državu dovođiti ljude dozvoljava im se. Stoga spomenutim izdajem moju uzvišenu zapovijed u kojoj im posvećujem svoju brigu i pažnju, te se kunem teškom zakletvom:

Stvoriteljem i gospodarom zemlje i nebesa, sa sedam musafa, sa velikim Božijim vjesnikom (Muhamedom) i sa 124.000 pejgambera i sa sabljom koju pašem da ovim što je napisano nikoje lice ne smije se suprostaviti dok god ovi (Franjevci) služe meni i mojoj zapovjesti budu pokorni.“

"Ahdnama" je jedan od najstarijih dokumenata o poštivanju ljudskih prava i sloboda u historiji. Sultan Mehmed II Fatih je izdao bosanskim franjevcima dokument poznat pod nazivom "Ahdnama", kao garanciju narodu i fratrima za sigurnost, slobodan rad i slobodu svoje vjere. Ovaj dokument Fatih je lično predao u ruke fra Anđelku Zvizdiću, gvardijanu samostana. Kroz stoljeća carska "Ahdnama" predstavljala je pravu povelju sloboda katolika u Bosni i poštivana je u svemu i od svijeta. "Ahdnama" se i danas čuva u knjižnici Samostana u Fojnici .

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com